

Kai er træt af snobberi: ”Jeg er ikke mere værd end andre, fordi jeg har et adeligt efternavn”

Kai Ahlefeldt-Laurvig er født med et navn og en grevetitel. Som den ældste søn er han arving til familiens gård, der har været i slægtens eje gennem 11 generationer. Men han føler sig ikke mere speciel, fordi han er født med titel og arv, og han er usikker på, om gårdejerlivet er noget for ham

AF MICHALA BØGETOFT

livogsjael@k.dk

Med en serviet proppet op under hver armhule sidder Kai og hans lillebror, Bjarke, rundt om det store, mørke spisebord hjemme på gården hos farmor og farfar.

Aftensmaden er portionsanrettet, og de to knægte kender godt reglerne: Når man er på besøg på den gule sydlanglandske gård, er man klædt anstændigt, man sidder pænt og stille, og rundt om spisebordet er der ingen flyvende albuer. For ellers må man sidde, som de gør nu, og forsøge sig med kniv og gaffel med armene klemte ind til siden, så servietten ikke daler til jorden.

For Kai og hans lillebror, der på dette tidspunkt er i folkeskolealderen, er det endeløst svært at sidde ret op og ned og helt stille. De vil hellere løbe op og ned ad de lange gange, men bedsteforældrene foretrækker den stille leg. Især når aftenen sluttet af i læsestuen med en bog og – for de voksnes vedkommende – en lille én.

”Så sad min farmor og farfar i hver deres lænestol, mens min bror og jeg skulle sidde og være stille i sofaen overfor,” husker Kai Ahlefeldt-Laurvig, der i dag er 25 år.

Det var noget andet, når drenene var på besøg hos mormor og morfar i Vestjylland. Her stod menuen på tag-selv-sovs og kartofler, og der var ikke så mange regler. Men det var ikke, fordi hans farmor og farfar mente det ondt. De var blot fra en anden tid, hvor der var andre krav og forventninger forbundet med den adelige titel.

”Vi kunne nok ikke altid opføre os, som de gerne ville have, for vi har ikke fået samme opdragelse, som de fik,” fortæller han. Kajs far blev selv opdraget til at skulle opføre sig særligt ordentligt, fordi han var adelig. Men den opdragelse ville han ikke videregive til sine egne børn, og derfor tog han og Kajs mor den bevistede beslutning, at deres to sønner skulle have en meget jordnær opvækst.

”Min familie er meget almindelig. Vi kigger også altid efter den billigste pakke kød, når vi køber ind,” fortæller Kai Ahlefeldt-Laurvig, som ikke mener, han har fine fornemmelser på grund af sin adelige titel.

Han tilbragte det meste af sin skoletid på den nu lukkede Magleby Skole på Sydlangeland omringet af Jørgensen'er, Nielsen'er og Pedersen'er. Til sin konfirmation blev han hentet i en Citroën Berlingo, og han ville langt hellere tilbringe 9. og 10. klasse på Vejstrup Efterskole end på Herlufsholm Kostskole.

”Jeg skulle ikke på kostskole. Det var for fint. Min lillebror og jeg er ikke blevet behandlet anderledes end andre, og derfor har vi heller ikke fået følelsen af, at vi er anderledes. Vi er født grever, men det kan vi jo ikke gøre for.”

I samfundet har der også været et øget fokus på lighed, siden Grundloven blev indført i 1849. Men selv om arven af adelens privilegier, kan adelen kunne nyde godt af, og for eksempel skulle de adelige nu også betale skat, fortæller historiker Mogens Kragsig Jensen.

”Der var en del af tankgangen om, at alle var lige, og at der derfor skulle være lighed for loven uanset social status,” siger han.

I dag har Kai Ahlefeldt-Laurvig netop afsluttet sin uddannelse til maskinmester. Men som den ældste søn står han i sin fars testament som arving til familiens gård, Nordenbrogaard, som er blevet givet videre fra far til søn i slægten i 11 generationer.

”Vi har talt om overtagelsen i familien. Men det er hårdt at drive en gård, og hvis jeg skal være ærlig, ved jeg ikke, om jeg har nerver til det,” siger han.

At Kai Ahlefeldt-Laurvig bliver ny ejer af gården, vil dog først blive aktuelt, når forældrene ikke længere er i stand til at varetage driften, og selv om det ikke ligefrem er den første tanke, der rammer Kai om morgenen, lever den gemt i baghovedet sammen med overvejelser, om han overhovedet har lyst til et liv som gårdejer.

En aften over aftensmaden for flere år siden fortalte Kajs far uden omsvøb familien, at han næste morgen skulle til et møde med banken, der kunne afgøre familiens fremtid på gården.

”Vi fik at vide, at det godt kunne være, vi blev nødt til at sælge gården og flytte. Det havde jeg da ikke lyst til,” husker Kai Ahlefeldt-Laurvig.

Det satte allerede dengang nogle tanker i gang, og Kai blev mere bevidst om, hvor mange kræfter det i dag koster at drive gård og landbrug. Selvom han er stolt af, at gården har tilhørt slægten Ahlefeldt-Laurvig i 11 generationer, ved han ikke, om det er nok motivation til at vise sit liv til beklæmninger om dårligt høst og frygten for at blive tvunget til at sælge. Men han føler ikke noget pres hjemmefra og mener også, at han har et reelt valg i modsætning til sin farfar, som var mere bundet til arven.

I dag har unge også lettere ved at vælge sin egen vej, fortæller lektor ved Syddansk Universitet Jakob Ditlev Bøje:

”Man kan i dag i højere grad selv vælge,

▲ Når Kai Ahlefeldt-Laurvigs forældre ikke længere er i stand til at varetage driften af Nordenbrogaard, bliver han ifølge testamentet ny ejer af gården. Men om det kommer til at gå sådan, er fortsat et åbent spørgsmål. – Fotos: Laura Kold.

Vi har talt om overtagelsen i familien. Men det er hårdt at drive en gård, og hvis jeg skal være ærlig, ved jeg ikke, om jeg har nerver til det.

KAI AHLEFELDT-LAURVIG

Hør artiklen fra fredag kl. 14 på k.dk/lydavis

om man bliver det samme som sine forældre eller noget helt andet, fordi vi efter velfærdens status fremvækst kan uddanne os gratis.”

Engang blev herregårdene drevet med hjælp fra personale, køkkenpiger og karle. Men i dag er det kun Kajs far, Niels Ahlefeldt-Laurvig, der alene driver gården, med hjælp fra sine to sønner, der er på en gang imellem er hjemme på besøg. Imens tager Kajs mor sig af deres hjem, den anden mindre gård, Østergaard, som forældrene har købt.

”Det adelige liv er gennem tiden gået videre, men hovedhusene ligner sig selv med kæmpe køkkener og plads til en masse personale. Størrelsen på gårdene har ikke tilpasset sig udviklingen,” fortæller historiker Mogens Kragsig Jensen.

For at det økonomisk kan køre rundt med to gårde og 370 hektar landbrugsjord, valgte Kajs forældre i 2014 at sætte førstesalen på Nordenbrogaard i stand. Den 850 kvadratmeter store gård, som har fået navnet ”Grevidens Logi”, bliver nu brugt til udlejning. Forældrene bor i stedet på den lidt mindre Østergaard, som størrelsesmæssigt passer bedre, nu hvor Kai og hans bror er flyttet hjemmefra.

Familien Ahlefeldt-Laurvig er ikke den eneste gårdejerfamilie, der i dagens Danmark må ty til andre midler, for at de kan lade sig gøre at beholde gården. Egeskov Slot og Knuthenborg er eksempler på herregårde og godser, der er omdannet til oplevelsesparker og inviterer betalende gæster indenfor.

Selvom Kai Ahlefeldt-Laurvig selv er født greve, har han sine egne fordomme om andre adelige.

”Der er nogle, som føler sig mere værd end andre, uden at de har noget at have det i,” mener han.

Men der vil i alle grader af samfundet være nogle få, som misrepræsenterer resten,

siger bestyrelsesmedlem i Dansk Adels Forening, greve Henrik Holstein. Han vurderer, at mange, især borgerlige danskere, har fået et forkert billede af, hvordan adelen ser ud i dag.

”Det er ikke altid de klogeste og mest kultiverede, der fører sig frem i medierne, og hvis folk ikke har været i berøring med en adelig, så er det medierne, man får sin viden fra,” siger han.

”I virkeligheden bliver mange adelige opdraget meget strengt at deres forældre, så adelen er ikke forfint. Mange bliver i dag opdraget til ikke at tro, de er bedre end andre,” fortæller greve Henrik Holstein.

Og for Kai betyder hans adelige titel ikke andet, end at han synes, det er sjovt at fortælle om sin slægt.

”Der er nogle, som spørger ind til mit navn, fordi de har været på Egeskov Slot, som ejes af en Ahlefeldt. Så spørger de, om vi er i familie. Nogle folk træder lige et skridt tilbage, når de hører, at jeg er greve, men det er bare, indtil jeg fortæller, at det ikke er prægende,” fortæller Kai Ahlefeldt-Laurvig.

”Men mine venner ser ikke skævt til mig, fordi jeg er adelig. De kender mig jo.” Selvom det efterhånden er længe siden, de adelige privilegier blev afskaffet, er der alligevel noget ved adelen, som fascinerer danskere. Især efter ændringen af navneloven i 2006, der gjorde det nemmere at skifte efternavn, blev det populært at skifte Hansen og Jensen ud med et adeligt navn.

”Folk vil gerne have et lidt finere navn. De seneste 25 år er der sket en individualisering, hvor man flasher sin egen person – også igennem sit navn,” siger navneforsker Michael Lerche Nielsen.

Og selvom Kai synes, det er follet, er der god grund til, at nogle jægter det specielle navn, fortæller lektor ved Syddansk Universitet Jakob Ditlev Bøje:

”Noget af det første, vi lærer, er vores navn, derfor er navnet et grundlæggende

element af vores identitet. Hvis man derudover kan knytte navnet sammen med en slægtshistorie, så bygger man en stor identitet op. En identitet, hvor man føler sig som noget særligt og gør en dyd ud af at huske på, at man er noget særligt. At man har et bestemt gods i sin familie og sidet til bordet med kongen. Det kan føre til, at man har større forventninger til sig selv og sin fremtid.”

Inden navneloven blev ændret, var Dansk Adels Forening ude og advare om, at loven kunne have en skadelig effekt på de gamle adelige slægtsnavne. Selvom navneforsker Michael Lerche Nielsen godt kan forstå foreningens bekymring, vurderer han, at der ikke har været tegn på den tvivlsind af de adelige slægtsnavne, som foreningen frygtede.

”Loven har man indlagt en bremseklo, hvor der skal være over 2000 bærere af navnet, før man kan tage det,” siger navneforskeren.

Og fordi man har et adeligt mellem- eller efternavn, betyder det ikke, at man er adelig. Men der er flere, som hvert år henvender sig til Dansk Adels Forening med et ønske om at blive optaget i adelsårbogen, som er en optegnelse over medlemmerne af den danske adel.

”Folk kan købe en barontitel på nettet og få et våben, og så tror de, at det gør dem adelige, så de kan komme i bogen. Men nej. Det er derfor, vi er ekstremt krakliske med, hvem der er adelige,” fortæller formanden for Dansk Adelsforening, Anna von Lowzow.

”Adelskab følger slægt, og man kan ikke skifte slægt, bare fordi man skifter efternavn,” tilføjer bestyrelsesmedlem, greve Henrik Holstein.

For Kai Ahlefeldt-Laurvig handler det ikke så meget om et navn eller en titel – men om en slægtshistorie, hvor han alene skal afgøre, hvordan næste kapitel skal se ud.

Serie: Den moderne adel

► **Adelen er afskaffet** i de fleste europæiske lande, men ikke i Danmark. Siden Grundloven i 1849 har den dog ikke haft privilegier.

► **De fleste af adelens 7000 medlemmer** lever almindelige liv, men skiller sig typisk ud med et specielt efternavn.

► **Et fåtal har herregård, gods eller slot**, og de færreste har en titel.

► **I denne serie** taler Kristeligt Dagblad med fire unge om, hvordan det er at være adelig i 2019.

▲ De kronede løver og den sorte vinge er karakteristika for våbenskjoldet tilhørende den adelige slægt Ahlefeldt-Laurvigs første gren i anden linje.

◀ Når Kai og hans lillebror var på besøg på Nordenbrogaard, gjaldt det om at sidde stille i sofaen.

▼ Greve Kai Ahlefeldt-Laurvig har netop afsluttet sin uddannelse til maskinmester.

Om Kai selv engang kommer til at sidde som ejer omkring middagsbordet i spisestuen på Nordenbrogaard, som hans farmor og farfar gjorde det, er fortsat et stort og ubesvaret spørgsmål: Skal han fortsætte som den næste generation på familiegården – eller lade historien slutte ved ham?

”Lysten og motivationen skal være der. Jeg har også en kæreste og en fremtidig familie at tænke på, og jeg vil ikke byde dem, at de skal se mig brække nakken på det. Det er ikke det værd at føre slægten videre på gården, hvis det ville gå ud over min familie,” siger han.

Som færdiggøddannet maskinmester skal han først og fremmest ud og tjene penge, så han har lidt på kistebunden, hvis lysten til at overtage gården skulle bruse frem i ham.

Greve Kai Brent Ahlefeldt-Laurvig

► **Født i 1993** og nyuddannet maskinmester. Bor på Langeland og er arving til familiens gård, Nordenbrogaard.

► **Nedstammer** fra en holstensk uradelslægt.

► **Hans ene grandfætter**, greve Christian Ahlefeldt-Laurvig, ejer Tranekær Slot.

► **En anden slægting**, greve Michael Preben Ahlefeldt-Laurvig-Bille, ejer Egeskov Slot.